

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG GÓP PHẦN BẢO ĐẢM AN NINH TRẬT TỰ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

✍ TS. Võ Tấn Lập
Trường Đại học Cảnh sát nhân dân

● **TÓM TẮT:** Hiện nay, mạng xã hội là phương tiện truyền tải thông tin quan trọng và phổ biến của truyền thông xã hội, với đặc điểm nổi trội là tốc độ kết nối nhanh, phạm vi chia sẻ rộng, hiệu quả tác động lớn. Cùng với sự chống phá trên các lĩnh vực chính trị, tư tưởng, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, những năm gần đây, các thế lực thù địch đã và đang triệt để lợi dụng internet và mạng xã hội để phát tán, tuyên truyền các quan điểm, luận điệu sai trái, kích động chống phá Đảng, Nhà nước, lực lượng công an nhân dân... với những chiêu bài rất tinh vi. Vì thế, việc quản lý thông tin trên mạng xã hội là rất quan trọng, là khâu then chốt có ý nghĩa quyết định đến nâng cao chất lượng, hiệu quả trong cuộc đấu tranh này.

● **Từ khóa:** thủ đoạn; các thế lực thù địch; quản lý thông tin; mạng xã hội

● **ABSTRACT:** Currently, social networks are an important and popular means of transmitting information in social media, with outstanding features such as fast connection speed, wide sharing range, and great impact. Along with sabotage in the fields of politics, ideology, economy, culture, society, national defense, and security, in recent years, hostile forces have been thoroughly exploiting the internet and social networks to disseminate and propagate wrong views and arguments, inciting sabotage against the Party, the State, and the People's Public Security Forces... with very sophisticated tricks. Therefore, information management on social networks is very important, a key step that has a decisive meaning in improving the quality and effectiveness of this struggle.

● **Keywords:** tricks; hostile forces; information management; social networks

Ngày nhận bài: 10/7/2024 - Ngày bình duyệt: 15/8/2024 - Ngày duyệt đăng: 26/8/2024

Mạng xã hội là phương tiện truyền tải thông tin quan trọng và phổ biến của truyền thông xã hội. Đặc điểm nổi bật của mạng xã hội là tốc độ kết nối nhanh, phạm vi chia sẻ rộng, hiệu quả tác động lớn. Mạng xã hội đã trở thành nhu cầu không thể thiếu đối với đời sống, tác động trực tiếp, làm thay đổi nhận thức, hành vi của mỗi cá nhân, qua đó tác động đến sự phát triển của toàn xã hội. Mạng xã hội đã tham gia vào mọi lĩnh vực từ kinh tế, văn hóa, xã hội của mỗi cá nhân, mỗi nước và cộng đồng quốc tế. Bên cạnh những tiện ích do internet mang lại, các thế lực thù địch đang triệt để lợi dụng sức mạnh lan truyền của internet, mạng xã hội như một phương tiện truyền thông đặc lực để đăng tải, phát tán những thông tin bịa đặt, bóp méo sự thật, xuyên tạc vấn đề, “đổi trắng thay đen”; làm lẫn lộn đúng - sai, thật - giả; hoặc có một phần sự thật nhưng được đưa tin với dụng ý xấu, phân tích và định hướng dư luận bằng luận điệu sai trái thù địch.

1. TÁC ĐỘNG CỦA MẠNG XÃ HỘI LÊN ĐỜI SỐNG XÃ HỘI

Tác động tích cực:

Thứ nhất, mạng xã hội là nguồn cung cấp thông tin nhanh đến công chúng

Hiện nay, sự phát triển của mạng xã hội ở Việt Nam đã góp phần quan trọng vào việc phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước. Mạng xã hội là kho chứa lượng thông tin, kiến thức khổng lồ, góp phần làm phong phú đời sống vật chất và tinh thần của người dân, nâng cao nhu cầu hưởng thụ, trao đổi thông tin trong cộng đồng xã hội. Trong thời đại mà thông tin ngày càng trở thành nhân tố quan trọng trong việc nắm bắt thời cơ, vận hội để hợp tác và phát triển, thì những tiện ích mà mạng xã hội mang lại đã giúp cho kinh tế - xã hội ngày càng phát triển hơn.

Thứ hai, mạng xã hội tạo ra môi trường tương tác mở

Với tốc độ và trình độ phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin, mạng xã hội đang ngày càng thông minh hơn và mang lại nhiều tiện ích lớn hơn cho người sử dụng.

Không dừng lại ở việc cung cấp thông tin cho người dùng, mạng xã hội đang len vào mọi ngóc ngách của đời sống, trở thành sợi dây liên lạc, kết nối nhiều người ở nhiều nơi; là công cụ hữu ích cho các cá nhân và tổ chức trao đổi, chia sẻ thông tin, kiến thức, phát triển kinh doanh, sản xuất...

Thứ ba, mạng xã hội cung cấp nhiều công cụ kết nối thông tin toàn cầu

Nhờ những công cụ tiện ích và hữu dụng mà mạng xã hội cung cấp cho người sử dụng nhiều công dụng, như chức năng livestream, post hình ảnh, lời thoại của Facebook,... Người dùng mạng xã hội nào cũng có thể sản xuất tin, bài như một tòa soạn thu nhỏ với sự tích hợp đầy đủ các loại hình “báo in”, “báo nói” và “báo hình” để trao đổi, chia sẻ với nhiều người. Hoạt động kinh doanh hàng hóa đang tràn ngập thị trường online với mức chi phí cực rẻ (do không phải thuê mặt bằng làm cửa hàng) là minh chứng cho sự tiện ích mà mạng xã hội mang lại cho xã hội.

Tác động tiêu cực:

Thứ nhất, lợi dụng mạng xã hội để chống phá chủ trương, chính sách đúng đắn của Đảng, Nhà nước.

Các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân sinh, sở hữu đất đai để chống phá chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, viết bài bịa đặt xuyên tạc với nhiều nội dung, như: “chính quyền cướp đất của dân”, “Công an đánh dân”... Các thế lực thù địch, phản động, bất mãn xã hội phát tán các thông tin sai trái, xuyên tạc nhằm xuyên tạc đường lối, chính sách đúng đắn của Đảng và Nhà nước dưới nhiều hình thức, như “thư ngỏ”, “thư trao đổi”, “thư góp ý”. Mạng xã hội đã trở thành môi trường thuận lợi để các phần tử cực đoan, thành phần bất mãn, các thế lực thù địch phát tán thông tin bịa đặt, độc hại, phát ngôn gây hận thù lan truyền rộng khắp, mức độ tác động xấu đến xã hội ngày càng nghiêm trọng.

Thứ hai, lợi dụng mạng xã hội để kích động chống phá, thực hiện âm mưu gây rối, phá hoại hòa bình và an ninh trật tự

Điều nguy hại nhất của mạng xã hội là yếu tố kích động xã hội. Các thế lực thù địch lợi dụng tâm lý đám đông để kích động những hành vi bột phát của một bộ phận công chúng thiếu nhằm phục vụ cho mưu đồ gây rối loạn trật tự chính trị, xã hội. Đặc biệt hiện nay, rất nhiều thông tin được đưa lên các nền tảng mạng xã hội mà người dân không thể phân biệt được “giả - thật”. Nhiều người rất hoang mang bởi khó để phân biệt được đâu là tin thật, đâu là tin giả do các thế lực có động cơ xấu tạo dựng lên. Không ít thông tin bịa đặt, vu khống, sai sự thật, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của tổ chức và cá nhân các đồng chí lãnh đạo, gây hoang mang và bất bình trong dư luận xã hội.

Thứ ba, mạng xã hội đang trở thành nơi hình thành các luồng dư luận xã hội “xấu, độc”.

Các thế lực thù địch, phản động triệt để lợi dụng không gian mạng làm “mặt trận chính” để thực hiện các hoạt động tuyên truyền chống phá Đảng, Nhà nước Việt Nam. Những thông tin giả, thông tin xấu, độc hại trên mạng xã hội tác động tiêu cực đến đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa và xã hội của đất nước; gây mất an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; đặc biệt là nguy cơ mất phương hướng trong định hướng giá trị, lối sống và niềm tin của một bộ phận không nhỏ người dân, nhất là giới trẻ - thế hệ tương lai của đất nước.. Chúng còn sử dụng mạng xã hội để kích động, xúi giục, lôi kéo một bộ phận nhân dân (nhất là người trẻ, người thiếu thông tin, thiếu hiểu biết...) cả tin tham gia các hội nhóm, thực hiện các hành vi chống phá theo ý đồ của chúng.

Thứ tư, mạng xã hội được các đối tượng xấu sử dụng như một “công cụ” chia rẽ nội bộ trong Đảng, chính quyền và nhân dân.

Các phần tử “dân chủ”, hội, nhóm cực đoan còn lợi dụng không gian mạng để xuyên tạc, tấn công, gây chia rẽ nội bộ bằng một số thủ đoạn như: Bôi nhọ hình ảnh cán bộ lãnh đạo, xuyên tạc các chủ trương, cơ chế, chính sách; lợi dụng chiêu bài “dân chủ” và “nhân quyền” cũng như các thủ

đoạn khác để mê hoặc và làm mất niềm tin của quần chúng với Đảng, Nhà nước.

2. VAI TRÒ CỦA LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN

“Danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất”, “Chỉ biết còn Đảng thì còn mình”. Đó là tinh thần, nhiệt huyết của mỗi cán bộ Công an nhân dân trong mặt trận giữ vững an ninh trật tự, góp phần xây dựng đất nước Việt Nam ngày càng phồn vinh, giàu đẹp. Muốn giữ vững an ninh chính trị, trước hết phải bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng đúng đắn của Đảng. Phát huy vai trò nòng cốt trong bảo vệ an ninh trật tự, trước hết là bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0, thời gian tới, lực lượng Công an nhân dân cần quyết tâm thực hiện tốt các vấn đề sau:

Thứ nhất, thường xuyên giáo dục, nâng cao nhận thức của các cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng Công an nhân dân về nền tảng, tư tưởng của Đảng, chủ nghĩa Mác – Lê nin và tư tưởng Hồ Chí Minh.

Thực tiễn cho thấy “Chỉ có hiểu đúng mới có thể làm đúng”. Do đó, để đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước tác động xấu của mạng xã hội thì mỗi cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng Công an nhân phải hiểu đúng về “nền tảng tư tưởng của Đảng”; Nắm chắc các tác động tiêu cực của mạng xã hội đối với nền tảng tư tưởng của Đảng thì mới có thể bảo vệ tốt nền tảng tư tưởng của Đảng. Theo đó, các đảng bộ, chi bộ cơ sở trong Công an nhân dân cần sử dụng hiệu quả các hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức cho cán bộ, chiến sĩ hiểu rõ hơn nội dung, giá trị của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và nền tảng tư tưởng của Đảng; Gắn kết công tác nghiên cứu, tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức về nền tảng tư tưởng của Đảng trong lực lượng Công an nhân dân với đẩy mạnh học tập, thực hiện Sáu điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy Công an nhân dân thông qua công tác hàng ngày.

Thứ hai, quán triệt sâu sắc và thực hiện

ng nghiêm các chủ trương, chính sách, nghị quyết của Đảng về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, hiện đại, “vì nhân dân phục vụ”

Lực lượng Công an nhân dân cần quán triệt và vận dụng lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh một cách sáng tạo, thường xuyên, phù hợp với từng điều kiện, hoàn cảnh, gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của từng đơn vị, Công an địa phương. Kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng là “kim chỉ nam” cho công tác xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong mọi điều kiện, hoàn cảnh; chủ động triển khai thực hiện các giải pháp xây dựng lực lượng Công an thiết thực, hiệu quả gắn với phòng chống mọi biểu hiện suy thoái, kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, đi ngược lại với lợi ích chung của Nhà nước, của nhân dân.

Thứ ba, phát huy tính “nêu gương” của các đồng chí trong cấp ủy, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị trong Công an nhân dân

“Xây dựng Công an nhân dân (CAND) thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” là khẩu hiệu hành động của toàn lực lượng CAND; thể hiện sự cụ thể hoá Nghị quyết số 12 ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về «*Đẩy mạnh xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*». Để đáp ứng được yêu cầu đó, từng cấp ủy, thủ trưởng Công an các đơn vị, địa phương phải đề cao tinh thần trách nhiệm, phát huy vai trò người đứng đầu để quán triệt, triển khai tổ chức thực hiện nghiêm túc.

Cấp ủy, lãnh đạo Công an các đơn vị, địa phương phải chủ động trong tham mưu xây dựng và hoàn thiện thể chế, làm cơ sở tiến hành đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng. Kịp thời tham mưu cho cấp có thẩm quyền khẩn trương xây dựng và ban hành, hoàn thiện các quy định nhằm tạo cơ sở và sự thống nhất trong đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, bao

gồm: (1) Quy trình đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch; ngăn chặn, xử lý, gỡ bỏ, triệt phá, thông tin sai sự thật, xấu, độc trên internet, mạng xã hội; (2) Quy trình bồi dưỡng, tập huấn phương án đấu tranh ngăn chặn, xử lý, gỡ bỏ, triệt phá thông tin xấu, độc, quan điểm sai trái, thù địch theo các cấp độ; (3) Quy chế phối hợp, thực hiện hiệu quả sự phối hợp hoạt động giữa các cấp, ngành, địa phương và toàn hệ thống chính trị trong đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch; (4) Quy định về cơ chế tài chính, về chế độ, chính sách và các điều kiện, phương tiện, cơ sở vật chất phù hợp cho đội ngũ trực tiếp làm công tác này; (5) Quy định về cơ chế thu hút nhân lực, nhân tài...

Cấp ủy, lãnh đạo các cơ quan, đơn vị trong CAND cần có kế hoạch chủ động cung cấp thông tin chính thống kịp thời, đầy đủ lên các phương tiện truyền thông. Để phản bác những thông tin xuyên tạc sai sự thật do các thế lực thù địch ngụy tạo, phải tăng cường cung cấp thông tin tích cực, chính thống cho công chúng. Những sự việc làm một bộ phận người dân nghe theo những lời xúi giục trên mạng xã hội dẫn đến những hành vi tán đồng và chia sẻ những thông tin sai sự thật hay tham gia tụ tập gây bạo loạn là do hệ thống truyền thông chính thống còn chậm trễ. Vì vậy, việc thường xuyên cung cấp thông tin chính xác, đầy đủ, kịp thời trên các phương tiện truyền thông là một trong những giải pháp hữu hiệu nhằm loại bỏ mưu đồ lợi dụng mạng xã hội để trục lợi chính trị của các thế lực thù địch.

Thứ tư, cần xây dựng công cụ lọc và phát hiện tin giả, tin sai sự thật

Để ngăn chặn kịp thời những thông tin xấu, độc nhằm phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, Bộ Công an cần chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ, phối hợp với các ngành chức năng để xây dựng bộ công cụ lọc và phát hiện tin giả, tin sai sự thật; kịp thời phòng ngừa, cảnh báo ngay từ đầu, chủ động ngăn chặn sự lan truyền và cảnh báo sớm tin giả ngay khi vừa xuất hiện trên mạng xã hội.

Đây là giải pháp đã được lãnh đạo ngành

thông tin và truyền thông đề ra, song quá trình thực hiện còn chậm, hiệu quả chưa cao. Việc phát hiện tin giả chưa thật kịp thời hoặc khâu cảnh báo còn chậm trễ. Nhiều sự việc để tin giả lan truyền sâu rộng vào xã hội, chi phối đến suy nghĩ và hành động của đông đảo công chúng rồi mới cảnh báo, ngăn chặn nên hiệu quả rất kém. Xây dựng bộ quy tắc ứng xử bắt buộc các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ và người sử dụng mạng xã hội ở Việt Nam phải tuân theo. Dựa trên những khuôn mẫu, chuẩn mực đã được các quy định pháp luật về kinh doanh và sử dụng mạng xã hội, nhất là những quy định trong Luật An ninh mạng năm 2018, các đơn vị chức năng trong CAND cần nghiên cứu, tham mưu cho cơ quan có thẩm quyền bổ sung thêm cho phù hợp với tình hình mới. Trên cơ sở đó để làm bộ quy chuẩn buộc mọi cá nhân và tổ chức sử dụng mạng xã hội trên lãnh thổ Việt Nam phải tuân thủ.

Thứ năm, thực hiện nghiêm túc công tác bảo vệ chính trị nội bộ và thực hiện có hiệu quả công tác tuyên truyền

Xác định rõ trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng và thủ trưởng Công an các đơn vị, địa phương trong công tác quản lý cán bộ, đảng viên; thực hiện nghiêm các quy định về công tác bảo vệ chính trị nội bộ, bảo vệ bí mật nhà nước. Xử lý kịp thời, nghiêm minh các tổ chức cơ sở đảng, cán bộ, chiến sĩ vi phạm Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị, quy định

của Bộ, Ngành. Siết chặt kỷ cương, kỷ luật trong Đảng. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng bộ Công an Trung ương, đảng bộ các đơn vị Công an. Các cấp ủy và tổ chức đảng, mọi cán bộ, đảng viên phải chấp hành nghiêm kỷ luật phát ngôn; nghiêm cấm để lộ bí mật của Đảng, Nhà nước, lan truyền những thông tin sai lệch hoặc tán phát những đơn thư nặc danh, mạo danh, hoặc thư có danh nhưng có nội dung xấu, xuyên tạc, vu khống, kích động.

Chú trọng tuyên truyền, giáo dục các tầng lớp nhân dân nâng cao trình độ nhận thức về pháp luật. Qua đó giúp cho mọi tầng lớp nhân dân khi tham gia mạng xã hội đều tuân thủ hoạt động quản lý, cung cấp, sử dụng thông tin trên trang thông tin điện tử và mạng xã hội. Bởi vì có một điều đáng tiếc là các quy định pháp luật về sử dụng mạng xã hội đến nay vẫn chưa được nhiều người biết đến. Nhiều công chức, viên chức và người dân khi được hỏi cũng cho biết chưa có cơ hội nắm kỹ hoặc chưa hề biết đến các quy định này, dẫn đến có những hành vi sai lệch khi tham gia mạng xã hội. Vì vậy, lực lượng CAND với chức năng, nhiệm vụ được giao cần chú trọng tuyên truyền, giáo dục pháp luật cho mọi tầng lớp nhân dân. Phải chú ý xây dựng nội dung chương trình tuyên truyền, giáo dục pháp luật chi tiết, chất lọc những điểm cơ bản, sát hợp với điều kiện thực tiễn hiện nay; hình thức phải phong phú, linh hoạt sử dụng nhiều phương tiện phù hợp với từng loại hình, đối tượng./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Quang Tự Do, *Công tác quản lý mạng xã hội trong tình hình mới*; <http://tapchimattran.vn/thuc-tien/cong-tac-quan-ly-mang-xa-hoi-trong-tinh-hinh-moi-9481.html>
2. Lê Quang Tự Do, *Những thách thức trong công tác quản lý thông tin trên mạng xã hội ở nước ta hiện nay*; http://congan.com.vn/tin-chinh/nhung-thach-thuc-trong-cong-tac-quan-ly-thong-tin-tren-mang-xa-hoi-o-nuoc-ta-hien-nay_62055.html
3. Nguyễn Văn Ty, *Nâng cao ý thức làm chủ và bảo vệ không gian mạng của cán bộ, đảng viên*

và nhân dân, <http://www.tuyengiao.vn>

4. Báo cáo digital marketing ở Việt Nam 2019, <https://eqvn.net/bao-cao-nganh-digital-marketing-2019-o-viet-nam>
5. Đoàn Trung Dũng & Võ Văn Chi, *Mạng xã hội và công tác tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay*, Tạp chí Sinh hoạt lý luận, số 5/2019
6. Phương Nguyên, *Vai trò của lực lượng Công an nhân dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng góp phần bảo đảm an ninh trật tự ở Việt Nam*, công thông tin điện tử Trường Cao đẳng An ninh nhân dân I.